انتساب در قرائات به زمخشری توسط صاحب حدائق و عدم دستیابی ما به منبع آن

در همین مانحن فیه که بحث تعدد قرائات است، دو امر سرنوشت ساز در حدائق آمده است که بازتاب وسیعی در کتابهای متأخر داشته است. هر کتابی را می‌بینید، می‌بینید این را آورده است؛ جواهر آورده «قال الزمخشری». می‌گوید ببینید این خودش سنی است و دارد این را می‌گوید. خب این را از کجا می‌گویند؟ ماخذ آن حدائق است.

یکی دیگر که ایشان فرمودند، این بود: فرمودند شیخ الطائفه در مقدمه تبیان عبارتی دارد که صریح در ادعای اجماع اصحابنا است. خب این حرف شوخی است؟! اصحابنا ادعای اجماع کرده‌اند و عبارت شیخ الطائفه صریح در در این اجماع است! ما قبلاً این را بحث کردیم. شاید ده فایل باشد. ایشان این را گفتند و بعد از ایشان همینطور آمده است. «ممن انکر التواتر الشیخ فی التبیان». اصلاً قبل از صاحب حدائق سید نعمت الله نفرموده بودند؟! فیض نفرموده‌اند؟! خب اینها بزرگانی بودند. اگر فیض می‌خواست حرفی بزند می‌گفت که شیخ انکار کرده. سید نعمت الله خودش فقط اسم سید را برد. صاحب حدائق آمدند و گفتند «صریح فی در الاجماع» که در همه کتابهای بعدی هم بازتاب داشت.

بنابراین منظور من این است که شکر گذاری زحمات ایشان جای خودش است، اما جاهایی که سخن ایشان بازتاب داشته و الآن داریم می‌بینیم که در این همه از کتابها پر شده، اما در تحقیق می‌بینیم که قبل از ایشان احدی نگفته است. این برای ما خیلی مهم است که محضر ایشان سؤال کنیم که از کجا آمده است. حال به این اضافه کنید که تصریح خود زمخشری در کشاف بر خلاف این است. کشاف که معروف است و برای او است، اینکه دیگر قابل مناقشه نیست. تصریح می‌کند بر خلاف اینکه در اینجا می‌فرمایند. «لاتبرء ذمته... »، چرا؟ چون تنها یکی از این قرائات، قرائت صحیحه است. من قبلاً هم عرض کرده بودم، الآن چون جایش هست، روی عباراتی که زمخشری تصریح کرده اشاره می‌کنم. عنوان فدکیه «کلمات زمخشری درباره قرائات» است. همان بالای صفحه نیز لینک دیگری هست به نام «زمخشری و بحث قرائات». یعنی آن بحثهایی که خود علماء اهلسنت کرده‌اند که آیا کتابی در قرائات دارد یا ندارد؟ قول او در قرائات اعتبار دارد یا ندارد؟ شرح حالش را هم می‌بینید. «ابن الدین قال محمود قال احمد»؛ احمد همان منیر الدین است که در او را نوشته است و حدود صد و چهل سال بعد از او است. اینها در شرح حالشان هست.

بازبینی #2
ایجاد شده 25 آوریل 2024 08:18:41 توسط ... .
به روزرسانی شده 1 ژوئن 2024 14:23:35 توسط ... .